

Izhaja vsakega 7., 15., 22. in 30. v mesecu. — Uredništvo in upravnishvo: Ljubljana, Turjaški trg št. 2. — Naročnina znaša mesečno Din 4.—.

LETO II.

LJUBLJANA, petek 15. junija 1923.

ŠTEV. 22.

Poziv neorganiziranemu rudarskemu delavstvu.

Ze nad leto dni obstoja »Zveza rudarskih delavcev«, ki je imela v mezdah bojih in sporih med delodajalcem in delojemalcem bore, bore malo uspeha. Pravimo malo, ker nočemo uspehe kronati z »velikanskimi«, kot je nekdanje delalo Unijsko časopisje, kajti vemo dobro, da se poleg teh uspehov godi delavstvu vedno slabše. A kako bi delavstvo izgledalo s svojimi plačami, da ni bilo teh strokovnih organizacij, si lahko mislimo. Res se najde mnogo delavcev in delavk, ki pravijo, kaj mi bodo koristile strokovne organizacije? Če bodo dobili drugi boljše plače, jih bom tudi jaz, ali pa, kadar bom videl, da je priporočila organizacija boljše plače, pristopim tudi jaz v strokovno organizacijo. Drugi se pa zopet najde, ki pravijo: »Mar zapijem tiste krajcarje«.

Ali temu ni tako. Kolikor več vojakov naskakuje kapitalistične profite, tem lažje se te profite vzame. Ker ti dobički slišijo vam, delavcem, ki ste jih pomagali spravljati skupaj, tem boljše plače se dosežejo, boljši delovni pogoji, da se zamore boljše živeti, in hitreje jih boste dosegli.

Lahko je bili vojak, ko je že bitka končana, biti vojak za parado. Žalostno dejstvo je to, da gre v boj le delavcev, a drugi gledajo od strani in čakajo, da dozorji sad in jim pade v naročaj, dasiravno so vsi izkoriščani po kapitalu brez razlike.

Ravno tako malo je upravičen izrek, da je bolje zapiti vinarje, ki bi jih imeli dati za organizacijo, kar se da dokazati iz naslednjega slučaja in primera. Vzemimo na primer v mesecu januarju so se cene življenjskim potrebščinam toliko zvišale, da delavci s svojimi družinami nikakor ne morejo več izhajati. Oni, ki uvidijo resnost položaja, plačajo članske prispevke, čitajo delavsko časopisje in so zmožni za boj za povišanje plač. Vložijo zahteve in po preteku enega meseca, po raznih pogajanjih in obravnavah, morda je celo treba pokazati svojo borbenost in upravičenost zahtev s štrajkom, so zahteve rešene ugodno, pravimo ugodno, ker še nikdar ni bilo gibanje brez uspeha, ako je bilo delavstvo disciplinirano in je predslavljalo moč v strokovnih organizacijah. Vzemimo, da so se takrat zvišale plače z vsemi dokladi za 20 K dnevno, znači za mesec na 25 delavnih dni 500 K, za tri mesece 1500 K. Ako premislimo, da je članski prispevek znašal mesečno za strokovno organizacijo 20 K in tri mesece 60 K, uvidimo, da je 60 K dalo 1500 kron in da se je potem meslo 1 liter in pol izpilo vina 37 litrov in pol. Od 37 litrov in pol bi bilo treba žrtvovali samo 1 liter in pol. Ostane jih torej še 36 litrov. Ako se ne žrtvuje teh 60 K ali tega pol drug litra, ni potem ne 1500 kron ali 36 litrov. To naj prešludirajo vsi oni, ki trde, da nimajo nič od organizacije, kajti nikdar se še ni zgodilo v mezdah bojih, da bi nekateri prejeli boljše plačo, a drugi ne.

Organizacija, v kateri ni večina delavstva, zaposlenega pri kakem podjet-

ju, ne more imeti uspeha. Ako so predstavniki organizacije zaključili s podjetniki pogodbo, da se poviša plača za 12 K dnevno, je jutri poskočila cena samo pri slanini za 12—14 K, a naslednje dneve še pri moki, sladkorju, krompirju itd., kakor tudi pri vseh oblačilnih predmetih. To znači, da delavstvo ni pridobilo stvarno ničesar. Primorano je čakati dva cela meseca, da je zopet spregovorilo ter zahtevalo novo povišanje plač, ker tako stoji v pogodbi.

Zakaj se ni takoj zahtevalo, ko so poskočile cene, zvišanje plač? Cemu se je moralo in se mora čakati dva meseca regulacije draginskih doklad delavskih plač, kljub temu, da so se cene življenjskim potrebščinam že danes zvišale.

Zato, ker so delavske vrste razklenjene, redke, raztresene na vse vetrove in je le 50% celokupnega delavstva v Sloveniji organiziranega v strokovnih organizacijah.

Da se v takih okoliščinah ne da doseči katerega večjega uspeha, je prepričan o tem vsak delavec, vsaka delavka. Kako je delavskim predstavnikom otežkočeno se pogajati z podjetniki za izboljšanje plač, je najboljši dokaz to, ko je ob priliki neke take mezdne obravnave dejal zastopnikom delavstva eden izmed zaslopnikov trb. prem. družbe: »Kako se morete pogajati z nami, ker je le 6000 delavcev organiziranih v strokovnih organizacijah, med tem, ko jih je zaposlenih pri naših obratih 11.000, to se pravi večina delavcev se strinja s svojimi plačami, je zadovoljno in ne zahteva nobenih poviškov.«

Torej delavke in delavci, lu jasno vidite, da smatra podjetnik vsakega onega, ki ni organiziran, da je zadovoljen s plačo, ki jo prejema. Da ni bilo strokovnih organizacij, bi zaslužnjeni trpini ne prejeli plačo v oni višini, ki jo prejema. Kapitalistu, kateri ima vsega v izobilju, je prav malo ali nič mar, kaj uživate, ste siti ali gladni, oblečeni ali nagi. Njemu se gre edino za tem, da na lahek in hiter način nagromadi čim več bogastva, vse na vaš račun, na vašo škodo, kajli čim večji ima dobiček, tem bolj vas goljufa, tem nižje mezde vam plačuje. Ne zmeni se za vaše polne srage, ne za vaše krvave žulje. Ni mu mar vaše dece, ki gladi hira in umira v ozkih celicah. Ako so otroci že odrasli, vzame jih v službo, da mu opravljajo isto delo kot odrasli in celo ponoči, ko je treba nedorasli mladini počilka, a za polovico manjšo mezdo, kar znači, da izkorišča mladino še bolj, kot odrasle.

Da se odpomore temu zlu, je dolžnost in nujna potreba vsakega delavca in delavke, da vstopi v strokovno organizacijo »Zveze Rudarskih delavcev«, katera ima namen, da potom strokovnega boja, pribori za delavstvo kar najboljše delavne pogoje.

Kako velika naloga čaka strokovne organizacije, se najbolje vidi, ker:

1. ni omejena draginja, ki prefrasa delavski razred ter je uspeh sindikata s povišanjem dnevnic nezadosten;

2. ni zabranjeno nočno delo za žene in mladino;

3. ni zaščiten in se ne nudi pomoči delavki pred in po porodu;

4. ne nudi se delavcem v brezposelnosti zavarovanje in pomoč;

5. podjetnik ne pristane na letni dopust delavca s polno plačo;

6. noče slišati o osemurnem delavniku za odrasle, a šesturnem delavniku za one, ki opravljajo težko in za zdravje opasno delo in za one, ki še niso dovršili 18. leto;

7. ni se še postavilo delavske kontrolne odbore nad produkcijo itd. itd.

Za vse navedene točke še čaka delavstvo trd in neizprosni boj. Brez organizirane delavske armade to ne gre. Zato, delavci in delavke, vstopite vsi v strokovno organizacijo »Zvezo Rudarskih Delavcev«, zavijajte rokave in pogumno v boj, da si priborite ono, kar vam po vsej pravici gre in kar so si delavci po drugih državah večinoma že priborili.

Velenjskim in zabukovskim rudarjem.

Sodrug! in sodružice! Tovariši delavci! 12.000 rudarskih delavcev v Sloveniji je bilo po razpušlu Saveza Rudarskih delavcev prepuščeno samovolji podjetnikov in brez vsake zaščite. Vsak zaveden delavec ve, da njega ščili pred prevelikim izkoriščanjem edino njegova delavska strokovna organizacija, ki mora biti zgrajena na stališču razredne zavednosti in solidarnosti vseh poštenih delavcev.

Uspeh take močne in enotne strokovne organizacije so rudarski, kakor tudi vsi ostali delavci videli na svoje oči in občutili na svojem telesu ob priliki meznega gibanja l. 1920., ko je bil vsled solidarnosti rudarjev in dobrega vodstva dosežen po težkem slakovnem boju trboveljskih rudarjev velik uspeh.

Pogodba, ki smo jo takrat sklenili s podjetniki, je povišala naše dohodke za več kot 50% povprečno in določila, da se ti zvišani prejemki vsakih 8 tednov sorazmerno zvišanju cen življenjskih potrebščin zvišajo. Od takrat so se cene življenjskim potrebščinam zvišale okoli 60%, mi pa smo dobili samo enkrat 7 kron. 22. aprila je bil zopet po dolgotrajnih pogajanjih dosežen sporazum za 9—12 kron po kategorijah, na delovni dan, ki pa nikakor ne odgovarja 60% naraslim cenam življenjskih potrebščin.

Sodrug! rudarji! Draginja raste skokoma in brez dvoma bo rasla še naprej. Komaj izvajemo majhno povišanje, draginja v enem mesecu narasla tako, da je naš položaj še slabši, kot pred povišanjem. Naš gmočen položaj je od dne do dne težji. To težo gmočnega položaja čulimo vsi delavci, naj bomo tega ali onega prepričanja. In proti siromaštvu, ki nam grozi, proti nasilju, ki se nam nudi namesto boljšega kruha, se bomo branili lahko samo takrat uspešno, če bomo vsi razredno

zavedni, bratsko solidarni in pa organizirani.

Vsakemu rudarju, naj bo kateregakoli prepričanja, je danes po velikih izkušnjah, ki smo jih prestali, jasno kot beli dan, da le enotna, močna od kapitalistov neodvisna, razredno zavedna strokovna organizacija »Zveza Rudarskih Delavcev«, katere podružnico smo že pred enim letom ustanovili, more braniti vse naše gospodarske in socialne koristi.

Če pa nam je to jasno, je naša proletarska sveta dolžnost, da se oklenemo vsi, kar nas je izkoriščanih in zatiranih rudarjev, naše strokovne organizacije z ljubeznijo in požrtvovalnostjo. Ves svoj prosli čas posvetimo organizacijskemu delu. Naši podjetniki imajo velike blagajne, ki so nakupčene s pomočjo naših žuljev. Naša organizacija pa mora živeti samo od bornih malih prispevkov, ki si jih mora vsak odrgati od ust. Vi ste v zadnjem letu videli, da prispevki, ki ste jih vplačevali, niso bili zastoj. Oni so vam slokalni povrnjeni.

Zato, sodrug! na delo! Če ne bomo delavni in požrtvovalni, izgubimo še to, kar smo si z velikimi boji in z velikimi žrtvami priborili. Če bomo solidarno organizirani in zavedni, se bomo lahko uspešno borili proti draginji in siromaštvu, v katero hočejo vreči nas, naše družine in otroke izkoriščevalci, kapitalizem.

Zato vsi v našo neodvisno strokovno organizacijo »Zvezo Rudarskih delavcev«.

Agilirajte med rudarji in delavci in pripeljite jih v organizacijo! Pokažite svojo zavednost!

Živela »Zveza Rudarskih Delavcev!«
Živelo bratstvo in solidarnost delavstva!

Proletarci, združite se!

Naše orožje so strokovne organizacije.

Mnogo je še sodrugov in sodružic, ki ne znajo ločiti strokovne organizacije od politične stranke ter mislijo, da je to eno in isto. Strokovna organizacija ima za cilj, da potom boja doseže za delavstvo boljše delovne pogoje, a politična streži za tem, da prevzame oblast. Čim boljše vodstvo ima in čim več pristavev priznava njen program, tem prej prevzame oblast in tem krajnejše jo obdrži v rokah.

Isto je s strokovno organizacijo. Le ako je po številu članstva močna, je dobro preskrbljena s finančnimi sredstvi in ako ima dobro vodstvo, ji je uspeh zasiguran. V takih okoliščinah delavstvo lahko mirno gleda na svoje zahteve, ki jih predloži v rešitev podjetniku, pa če ludi se mora poslužiti svojega skrajnega orožja, to je — stavke. V dokaz, da je res tako, naj služi v primer veliki angleški rudarski štrajk

mo začeli pometati z železno metlo. Toliko v vednost jaynosti, kje so lenuhi doma.

Vam rudarjem pa, ako hočete, da se otrese pravičnik in denuncijantov, se morate vsi od prvega do zadnjega organizirati v strokovni organizaciji Zvezi rudarskih delavcev, potem katere se bomo skupno borili proti kapitalu in njegovim slugam, postopacem. Kajti le v strokovni organizaciji, katere je v vsakdanjem boju za vsakega po-

sameznika ter za interese celokupnega proletarijata, je naša rešitev. Zato je skrajni čas, ura gre na 12, rudarji in ostali delavci, pripravite se na boj. Znamenja na nebu kažejo borbo, boj...

Zivel razredni boj!

Proč s postopaci in denuncijanti!

Boj kapitalu!

Zivela solidarnost proletarijata!

Dragotin.

ZAGORJE.

Za dne 5. junija je imela Unija slovenskih rudarjev sklican javen shod z dnevnim redom: Mezdno gibanje in sicer: v gostilni g. Raker-ja. Ko je prihajala 4. ura popoldne za začetek shoda, jo primahata prav hitrih korakov centralni tajnik Unije Arh in njegov adjutant Ule. V gostilni je bilo 6 prislašev U. S. R. ter 8 sodrugov od Zveze rudarskih delavcev. Arh se je držal prav kiso in klaverno. Ob pol 5. uri vslane ter prične približno takole:

Čenjeni sodrugi! Ker je zagorsko delavstvo in kisoško bojkotiralo Unijo, da bi ona stavila zahteve, Vam ne bom nič razlagal in pravil, ampak zato se danes shod ne vrši. S tem zaključim. Potem bi pa prosil naše člane, da grejo v drugo sobo, bi rad nekaj z njimi govoril. Jaz se pa ne bom več zanimal, če hočejo ali ne. Nato se je ta blamirani štab patrijotov spravil počasi v neko drugo sobo, kjer jim je »toli« Arh povedal na dolgo in široko, da so krivi tega poloma neodvisnosti. To je pa res čudna stvarca, da so neodvisni krivi, da še njihovi člani ne pridejo (ki so tako zavedni, kakor pravi Arh) na shod. Torej se je Unija oziroma vodstvo zopet enkrat opeklo. Kajti znano je vsakemu rudarju, da bo zahteve vložila Zveza rud. del. in tukaj je pa hotel Arh nekaj samo za Zagorje napraviti. Vemo, da Unija potrebuje vpliva med rudarji, da bi ga zopet

UČENJAKI SOCIJALIZMA IN INTERNACIONALE V KRMELJU.

Tu imamo dva nadučeka, ki sta tako učena, da slišata travo rasti in plot žvižgati. Kar to minuto govorita, vržeta čez par minut v koš ter skuha po tem popolnoma nekaj novega, kar ni ne miš ne pišč! Da bi ga. Jakil znal, kako sta učena, gotovo ne bi bil enemu odpuščal službo, drugega bi pa gotovo nastavil za nadzornika v svojem rudniku. Ne bilo bi potem nezgod, vse poslovanje v obratu bi se vršilo točno in v redu, kot sta se namreč sama izrazila.

Eden izmed teh je baje prepoštoval razne zemlje, bil je v Nemčiji pristaš soc. demokracije, a ko je spoznal, da tu ne bo »kšefla«, je dobil novo perje ta pišč, ter pričel peti novo pesem. Socializem in internacionalno si razlaga takole! »Vsi ljudje smo bratje ter moramo jeden drugega vpoštevati, ne hotel bi pa imeli poleg Culukafre, ker so kulturno zaostali narod. Socializem in internacionalno so institucije, ako pojde eden po svetu in nima denarja, morajo socialisti in internacionalci nabasati takemu postopacu žepe, da mu je s tem zopet odprta pot v širni svet, kjer lahko troši in zapravlja denar, ki ga delavski trpinji znašajo vinar za vinarjem v svoje organizacijske blaginje. Ako bi po njegovem

mnenju ne dali takemu postopacu denarja, je internacionalna in socializem fraza.

Mi pa pravimo tako: Vsak delavec, ki je član internacionalne socialistične organizacije in ki pošlje po svetu, ako se izkaže, da je res član, dobi v silo podporo, naj si pride v Nemčijo, Italijo, Francijo, Ameriko ali katero drugo državo, ker tu se ne vpraša ali si Slovenec, Nemec, Italijan, Madžar itd., temveč se vidi v njem le delavca, ki je izkoriščen od internacionalnega kapitalizma. Fraze kapitalističnih mogotcev, da je v nevarnosti obstoj ene ali druge nacije, so le fraze in teh se je nasrkal tudi g. Kremžar, dasiravno se njemu ravno tako slabo godi kot drugim delavcem ter se mu godi ravno tako kot tisočim in tisočim delavcem.

Ako pa hoče ta gospod razkladati socializem in internacionalno, naj se še malo poglubi v marksistične knjige, naj pregleda in spozna socialne razmere in nepravilke, v katerih se nahaja že od rojstva ravno tako, kot vsak drug delavec. Spozna in zave naj se, da je hlapec buržuazijskega kapitalističnega družabnega reda in da ga ravno tako tepe bič kapitalističnega izkoriščanja, kot delavca.

Krmeljski rudarji.

ZAGORJE.

Javnost bo gotovo zanimalo, kako živimo mi izmozgani rudarji — upokojenci — ker vedno samo molčimo. Dosedaj smo prejeli mali penzijo in doklado, sedaj pa so si gospodje izmislili popolnoma nov način, s katerim upajo zadovoljiti nas upokojence. Izdali so neko naredbo, po kateri se vzame upokojenim rudarjem in njih družinam do-

klada k penziji in se opirajo na to: »Kdor dobiva mesečnih prejemkov 275.— Din, se mu odvzame doklada.« Tako pa prejemamo bori 24 kron, da nekateri celo, čujte in sirmite, celih 8 kron na mesec.

Vprašamo gospode: Ali se tako rešuje taka vprašanja? Ali mislite, da se z naredbami napolnijo želodci nas starih rudarjev

neprimično, zroč v dolino na bele hiše, vile, palače in gradove, v katerih še vse sladko spi. Premišljajoč svojo usodo, pogleda na uro; kar groza ga spreleti, kajli ura je že pol 5, in čeprav ima že eno uro pola za seboj, vendar je še dotiče šliri ure hoda do kraja, kjer je zaposlen. Vslane, stisne pesli, oči mu začare kakor risu, ter z bolešnim glasom zavpije, da se razlega po okolici: »Ali bo vedno tako? Ali boste vedno uživali Vi naše žulje? Ali bomo mi vedno Vaši sužnji?

Pretresljiv prizor, tako je še mlad, pa že obupava. Z vzdihom: »Zakaj sem se moral roditi?« naprti nahrbtnik in krene svojo pot naprej. Gozd postaja zaraščen, zatorej mu ne moremo več slediti, treba ga je počakati, da pride nazaj...

— o —

»Kdaj pride Vaš sin z dela?« vprašam še isti dan njegovo mater, ki se je kakor megla privlekla izza vogla hiše. »Ah, šele čez 14 dni«, mi je odgovorila. Nato se vsede na bližnji kos lesa ter začne s slabotnim, hripavim glasom pripovedovati: »Zivela sem srečna s svojim možem pri nekem lesnem trgovcu. Usoda je hotela, da sem povila več otrok. Toda to bi še ne bila nesreča, ko bi mi ne bili nekega dne prinesli na pol mrtvega moža domov.« Ulile so se ji solze in mislil sem, da ne zvem od nje ničesar več, zatorej sem jo hotel za-

upokojencev? Ali mislite, da je z naredbami oblačena masa upokojenih rudarjev?

Kdo je toliko mogočen, da bo v tej dragini preživel z osmimi kronami mesečno sebe in družino, sestaje iz žene in 3—5 otrok? Če je tak siromak, dal na razpolago trboveljskim vampirjem še svoje kosli, ker moč je že itak preje izčrpal, da zamore s tem preživljati sebe in družino, se mu enostavno pošlje v kuverti odlok ali naredbo, s katero naj zadosti svojim življenjskim potrebam, doklada pa se mu vzame.

Čisto gotovo jasno je, da z naredbami ne boste zadostili našim potrebam, in ker je treba pri tem zopet iskati pomoči v skupnosti, se bomo organizirali, da potem organizacije povemo in udeležimo naše zahteve.

Gorje vam, gospodje krvosesi, če pride dan, ko bomo tudi mi izdajali naredbe. Poslužili se bomo brez dvoma: »zob za zob.« Vam, sodrugi upokojenci, pa kličemo: »V organizaciji je moč. Ne domite, kateri organizaciji bi pristopili, ker je vsakomur jasno, da je »Zveza rudarskih delavcev« tista, ki zagovarja in štiti delavske pridobitve ter vodi neustrašen in nepomirljiv razredni proletarski boj, boj za zboljšanje gospodarskega položaja, za boljši ter večji kos kruha, za boljšo bodočnost.

Sodrugi sotrpini! Poverimo »Zvezi rudarskih delavcev« naš boj in oklenimo se organizacije. Ako se bomo trdno oklenili naše

TRBOVLJE — DNEVNI KOP.

Kar nas je starejših delavcev, bolj ko premišljujemo, prihajamo do spoznanja, da se vračajo časi, ko je gospodoval na »Dnevnem kopu« še Suligoj, a kjer sedaj pašuje Dukič. Zadnje imenovani ima tako dresirane svoje paznike, razun malih izjem, da iztresajo psovke na delavce in delavke, želijo si le, da bi jih smeli še prelepati ter po svoji mili in dragi volji naganjati domov ali celo odpuščati iz službe.

Vsa mizerija in nadoblast paznikov na dnevnem kopu pa se pokaže v pravi luči šele po noči. Posebno ženske se jemlje na piko in psovke lete na nje kot toča z vseh strani v najnesramnejši obliki.

Da bi ti gospodje vsaj malo več obiskovali šol, imeli več soli v glavi, ne bi zasedli teh mest po »božji milosti« in gotovo bi bil malo boljši red na dnevnem kopu. Tako pa najdemo tu paznike vsakovrstne branže, ki najmanj razumejo svoj poklic.

Vsekakor bi svetlovali paznikom, naj posvetijo malo več paznje varnostnim pripravam in da ravnaajo z delavci in delavkami človeško.

Ne dogajale bi se nesreče tako pogosto, kot se, ako bi pazniki obrnili tu več pozornosti. Pa kaj bi se s tem ukvarjali, kajti pregovor pravi: »Vol je vol, pa če tudi mu roge odbiješ.« Ne pade jim v glavo, da so tudi oni izrabljeni in izkoriščani po kapitalu in da so pred par leti z delavci opravljali isto delo, bili so ravno tako preganjani. Večina teh je bila lenuhov prve vrste, a z raznimi protekcijami so se povzpeli eno stopinjo višje, pravimo višje, ker se jih titulira »gospod«, dasiravno jim gleda beda in pomanjkanje iz oči njih samih in njegovih družin, ravno tako kot nam.

Gospodje, spametujte se vendar enkrat in spreglejte, kajti kapital je ravno tako vaš nasprotnik kot delavcev. Razlika je le ta, da vas omami z imenovanjem paznika, ter vas izrabli proti delavcu in delavki, a vsi skupaj gradimo podjetniku — kapitalistu palače in mu spravljamo skupaj profite, a mi vsi gladujemo, trpimo revščino in pomanjkanje, niti nimamo obleke, niti obutve, a

organizacije, smemo upati, da bomo čimprej dobojevali naš boj, ki je upravičen. Potrebno bi bilo, da se zlasti v vseh revirih trboveljske premogokopne družbe dela na to, da se pogovorimo skupno na skupne korake, katere moramo podvrežiti v najbližnji bodočnosti. V ta namen je treba pred vsem, da se pogovorimo v vsakem revirju sami med seboj, seveda v prisotnosti funkcionarjev strokovne organizacije, potem pa naj organizacija skliče širšo konferenco za vse revirje skupno, na kateri naj se sklene in predloži spomenico vladi in tozadevnim uradom.

Sodrugi upokojenci! Naša rešitev je v nas samih! Zato, ne tarnajmo samo in ne držimo križem rok, temveč oklenimo se organizacije v zavesti, da nismo v tem upravičenem boju sami, marveč tudi, da je tukaj zainteresirana naša mladina, ki razume naš položaj in je na naši strani. Zato vsi v organizaciji, v kateri ni razlike med stari in mladimi.

Vprašanje rešitve našega vprašanja je ležeče na nas, zato s pogumom v organizacijo, kjer je razumevanje našega vprašanja in kjer smo v tem vprašanju in boju podprli.

Doli z naredbami, ki ogrožajo našo existenco in nam jemljejo naš kruh.

Zivela skupna borba! Zivela nezavisna Zveza rudarskih delavcev!

Upokojenci iz Zagorja.

kapitalist se smeje in mane roke, ker vas izrablja kot rablje napram delavcem in delavkam.

Vsled nezadostnih varnostnih naprav na dnevnem kopu Doberna se je dne 5. junija ponesrečil 17letni fant delavec Kuhar. Ko je nakladal voziček, se je nanj vsul ožgani premog in sreča je bila, da je bilo na mestu takoj nekaj delavcev, kateri so rešili fanta s tem, da so ga odklopili izpod premoga. Da se je zgodila ta nesreča, je kriv temu trdi paznik, ker ni pregledal nevarnosti ter odkazal delo tam, kjer bi delavcu, v slučaju, da se sesuje ožgani premog, ne moglo napraviti kvare ne škode.

Cestokrat se zgodi, da se odpuščajo delavci in delavke vsled najmanjših malenkosti. A ker precej njih ni včlanjenih v strokovnih organizacijah, ne morejo potem najti nobene pomoči in ostanejo na cesti brez zasluzka in kruha s svojimi družinami.

Delavci in delavke, zaposleni pri podjetju Dukič! Vstopite v strokovno organizacijo »Zvezo rudarskih delavcev«, da bomo potem vsi skupaj složno varovali naše delavske pridobitve in skušali iste zboljšati. Ako bodo naše vrste močno sklenjene in disciplinirane, bomo uspešni.

Delavci »Dnevni kop«.

Proti paznikom in obratovodjem, ki s svojo nepazljivostjo zakrivajo nesreče, se bo v bodoče sodnijskim potom postopalo. Zato naj vsak delavec javi, če se v obratu zgodi nesreča, katere bi se lahko preprečila, če bi se ugodilo vsem varnostnim predpisom. Zaupniki, vršite svojo dolžnost!

DOPIS IZ TRBOVELJ.

Strašno, pa resnično, kar se dela danes z rudarji od strani rudarskega okrožnega urada v Celju. Dne 25. marca 1923 je imela združena bratovska skladnica občni zbor ali glavno skupščino. Volilni močje so zahtevali nekaj dodatkov k pravilom združene bratovske skladnice in sicer boleznina se naj plačuje do enega leta dni, kakor je v zakonu za zavarovanje za bolezen in sicer po § 46., točka 2. To je bil enoglasen sklep od strani delojemalcev in ti imajo dve tretjini. In glej čudo, okrožni rudarski urad zahteva kritje za te izdatke, a rudarji, zaposleni pri Trboveljski družbi, mu odgovarjajo: kritje je tukaj, ker plačujemo 5%, pri Osrednjem uradu samo 3% in to je tudi proti zakonu, če glavna skupščina enoglasno sprejme, rudarski urad pa se postavi proti sklepu. Rudarji morajo sami zahtevati od strani rudarskega urada v Celju, da bo tudi ono upoštevalo zakon za zavarovanje za bolezen.

Se nekaj. Koliko let stoji hrastniški rudnik, bodo vedeli starejši rudarji. To pa vemo dobro vsi rudarji, da ni imel nobeden zdravnik vile, drugače, če si jo je sam postavil. Letos je naenkrat nujno potrebno, da se postavi vila za zdravnika. V zakonu za zavarovanje za bolezen stoji § 151., ki pravi, da mora podjetje skrbeti za potrebne stroške. Tako se je rešila družba velikih stroškov. Kaj poreče rudarski urad v Celju proti temu? Kje bo kritje za vilo? Proti temu se nič ne protivi rudarski urad, ker gre v korist družbe, le kadar se gre za delavstvo, tedaj mora biti še posebno kritje.

Rudarji, zaposleni pri tem ali onem rudniku Trboveljske družbe, na vsakem shodu moramo zahtevati naj se tudi »Združena bratovska skladnica Trbovlje« priklopi k Osrednjemu uradu za zavarovanje za bolezen, ker tam se upošteva zakon, ki ga je izdal ministrski svet, in pri nas v Jugoslaviji se ti gospodje zmeraj spreminjajo in rudarski svetniki so pa zmeraj zaščitniki Trboveljske družbe. Za danes končamo, prihodnjič pa še več in sicer zaradi pokojninskih draginskih doklad.

Več rudarjev.

V nedeljo, dne 24. junija 1923 ob 3. uri popoldan se vrši SHOD RUDARJEV v Hrastniku v gostilni Logar. — Dnevni red: MEZDNO GIBANJE. Vsi rudarji na shod.

LISTEK.

Drvarjeva trnjeva pot.

Prvi svili jutranje zore obrisujejo vrhove gora. V dolinah je še vse tiho, znak, da je dan po prazniku, dan po uživanju, dan po brezmejnem pijančevanju... Komaj so uhihili zvoki godbe, spremljani s strastnim, brezskrbnim smehom in pijanim vpiljem, že je zasiljala zora.

Zdajci stopi iz osamljene hiše temna in slabo oblečena poslava. V prvem hipu ni spoznati, jeli tat ali poštenjak, zakaj na hrbtu nosi velik, nabasan nahrbtnik, ter stopa prihuljeno naprej ter se ozira proti vršni hiši, kjer stanuje bolj imenična gospoda. Kaj namerava ta poslava v polmraku? Počasi sopeč gre dalje svojo pot, ki pelje v visoke hribe. Že je v podvznožju, ali ni ga še spoznati. Obrne se še enkrat nazaj, potem pa jo krene naravnost v breg, kamor pelje sleza, po kateri bi se bilo skoraj bati, da si koza zlomi nogo, ali on gre dalje in dalje, spodlikajoč se, ter tako dospe na prvi hribček nad vasjo. Pa se ustavi, odloži nahrbtnik ter si obriše pot s čela, ki mu lije curkoma vsled prenaporne hoje, ter se na to vsede obrnjen proti vasi na nahrbtnik. Zdajci ga spoznamo, to je sosedov, sin bolne matere, drvar, ki dela visoko v gorah, da preživlja sebe in mater. Dolgo sedi

Ali si že član „Zveze rudarskih delavcev?“

PAŠEVANJE »VRANGLOVCA« V KRMELJU.

Takšen drobec te kontrarevolucionarne bande se nahaja tudi pri nas v Krmelju in sicer neki M. Neki delavec je napisal na deske drvnic »Venč« s kredo. To je bilo po mnenju belega gardista velikanska greška in treba je, da se doličnika, ki je to napisal, kaznuje. Čudimo se le, da ni ta gospod zahteval kakšne hujše in težje kazni, temveč je delavcu odfrgal od njegove dnevne plače »le« 10 K, mesečno na 25 delavnih dni 250 K. To je najblažja in najmanjša kazen, ki si jo je mogel izmisliti g. M. za napisanih par črk in ki so se napisale na drvnicah. Niti najmanj ne pomisli, da je za delavca to precej občuten odlegljaj, in da se mu primanjkuje 250 K jako pozna, pu-

sebnost, ker že plače same ne odgovarjajo predpogojem življenjskega obstanka delavca in njegove družine.

Vprašamo, ali je znana g. Jakilu cela zadeva in ali ve g. M., da se delavca na prvo greško opozori, a šele na drugo kaznuje, a tudi ne v taki višini kot se je storilo z zgoraj omenjenim delavcem. V prihodnji svetujemo g. M., da se ravna po pravilih službenega reda, sicer bomo primorani malo obširneje govoriti o celi zadevi tudi na kompetentnih mestih.

Krmeljski rudarji.

Proti protizakonitemu postopanju gospodina M. se bo vložila tožba, če ne bo delavcu zlobno storjene krivice popravil.

Železničarji.

»SAVEZ ŽELEZNIČAR« IN MINISTRSTVO SAOBRAČAJA.

Ta organizacija železničarjev, katere voditelji prodajajo svoje člane in vse železničarstvo na debelo, je poslala svoje funkcionarje ministrstvu Saobračaja, da mu obrazložijo težnjo in bedo železničarjev in zahtevajo izboljšanje.

Tako pripoveduje Krekič in njegovi oprode Bahun in drugi.

Se ni dolgo, da so po okrožnicah in plakatih kričali ravno ti gospodje nad akcijskim odborom, da je šel posredovati na vlado, češ, da je s tem zakrivil izdajo.

Sedaj, ko so bili oni sami, pa ni izdaja. In baš sedaj je bila izdaja.

S tem so pokazali in dokazali, da je resnična filozofska teza: »Kakoršen je kdo sam, tako misli o drugem. Vsak ima svoje zrcalo v drugem.«

Ta gospoda od »Saveza« je namreč bila pri ministru. To je res. Ona je tam zahtevala zboljšanje železničarskega položaja. To je pa laž. Ta gospoda je bila pri ministru in se tam opravičevala, da mora sodelovati pri akciji železničarjev in nameščencev, ker to zahtevajo člani, a oni se več ne morejo temu upirati, ker bi zgubili vse člane. Zato naj gospod minister oprosti la njih korak. Skrbeli pa bodo, da bodo ovirali akcijo, kolikor bodo le mogli.

To smo zvedeli iz zanesljivega vira in priobčujemo, da izvedo vsi trpini in sodijo sami.

Zalog. NSŽO. podr. Zalog naznanja, da se vršijo redne podružnične seje vsako prvo sredo v mesecu ob 19. in pol uri v gostilni gosp. Zicherl v Zalogu. Izredne javimo usmeno. Predsednik.

Sodruge železničarje prosimo, da nam javijo naslov pomožnega premikarja j. žel. Ferdinanda Pintarja, ki je v službi v Zagrebu, a se sedaj nahaja na dopustu nekje na štajerskem, ker imamo zanj neko važno zadevo. Naslov je sporočiti NSŽO, Ljubljana, Turjaški trg št. 2.

Javnost naj sodi! Že nekaj let je za nami, odkar smo v »svobodni« državi. Vsakdo pa lahko odgovori kakšna »svoboda« nas obdaja. — Da se podam k stvari. Uzakonjen je bil osemurni delavnik. In kako se ga uvaža? Pri progovnih čuvajih so osemurni delavnik vpoštevali okrog enega leta, koncem leta 1920 je bil turnus prenarejen. 24 ur službe — 24 ur prost. In nekaterim gospodom se je dozdevalo, da nas še premalo izjemajo in izrabljajo in dali so nam kot naknadno za priboljšek pri 24 urnem turnusu po 200 m proge za čistit, izven mesta so jo celo dobili po 300 m. — In da se pa očisti 300 m proge je treba časa 37 dni in to je 296 ur. — Vprašamo, kje bo imel progovni čuvaj toliko časa med vlakom, da bo prog očistil pri 24 urnem turnusu? Iz tega bodo nastale posledice, za katere naj nosijo odgovornost tisti, ki izdajajo take naredbe. Prizadeti.

Od progovne sekcije Ljubljane—Rakek. Klic, ki se širi med progovnim delavstvom za preureditev izplačevanja, je vedno glasnejši. Še pod bivšo monarhijo Avstro-Ogrsko smo imeli bolj red-

no izplačevanje in sicer 29. v mesecu. To je bilo opravičeno, ker mesečni zaključek za progovne delavce je 25. v mesecu. V današnji dobi pa imajo gospodje večjo modrost. Obstojna naredba, da je izplačevanje od 25. do 5. v mesecu. Če se pa pritožiš proti progovnemu mojstru, pa ti reče: »ne morete si nič pomagati, če vam ne izplačajo do 5. v mesecu, ker je taka naredba.« In tako čakaj za tiste pare, kakor plice selivke od 25. do 5. v mesecu. Tako je mnogokrat poznejše izplačevanje za nas, kakor za nastavljen osebo. Radovedni smo, iz katere roke je izšla ta naredba, kajti dotičnemu bi svetovali, da kadar se bi podobna naredba izdala, da bi tudi dali kakšno umelno gnojilo za želodec, ker s tako naredbo se želodec ne zadovoljuje. Na kredit ilak ne dobimo nič več, če pa slučajno kaj dobimo na »puf«, moramo pa že 1. v mesecu plačati. Kakor se je že preje izplačevalo 29. v mesecu, tako naj se tudi sedaj izplačuje in redno.

Prizadeti.

ŽELEZNISKA NESREČA NA POSTAJI RAJHENBURG. Dne 11. junija t. l. ob 1. uri ponoči je trčil osebni vlak št. 520, prihajajoč iz Zagreba v tovorni vlak št. 569, prihajajoč iz Zidanega mosta na postaji Rajhenburg pri uvozni kretnici št. 6. Da ni bilo človeških žrtvev, gre priznanje strojevodju osebnega vlaka, ki je na svo moč zaviral. Razen malenkostnih prask ni bilo ranjencev. Materijalna škoda je večja.

Ali kdo je krivec te nezgode? Glavni krivec je uprava.

Upravi še do danes ni prišlo na misel, da bi na tej postaji, s tako preobloženim prometom in še poleg tega z enim tirom, napravila varnostne naprave, to je s popolnoma zavarovanimi kretnicami, katere je nemogoče prej postavljati, predno ni vlak na obeh koncih zavaran. Ubogi, izstradani kretničarji morajo v Rajhenburgu 700 metrov daljave letati z tistimi ključi za kretnice in jih zaklepali, kar bi lahko pri moderni napravi delal iz postaje na obe strani, brez napora in popolno varno en sam kretničar. In to je na postaji Rajhenburg že drugi slučaj. Uprava se pa ne zmeni, da bi kaj ukrenila, nego trpi rajši materijalno škodo, in se ne ozira na človeške žrtve, ki se zgodijo lahko v takih slučajih.

Kaj pomaga sedaj, če uprava zaslišuje ljudi in jih kaznuje ter izdaja okrožnice. — S tem se ne izboljša položaj. Ampak uprava naj v prvi vrsti napravi svojo dolžnost, napravi na postajah, kjer se niso, moderne varnostne naprave, osebo naj bolje plača, da ne bo samo premišljevalo, kako se bo preživelo. Polniki se pa naj zanimajo za svojo varnost in naj skrbijo, da bo njih življenje za časa vožnje po železnici zavarovano. Naj zahtevajo, da uprava železnice plača dostojno tiste, ki delajo.

Opazovalec.

POZIV.

Podpisana se ne misliva spuščati v prerekavanja na klevete, ki jih slišiva od raznih oseb v železniški hiši v Trbovljah. Samo to poveva vsem, da sem bila podpisana v deželni bolnici v Ljubljani od 3. marca do 6. marca t. l. radi krvavenja, kar lahko potrdim in pokažem z izpričevalom in kar lahko potrjuje tudi zdravnik na ginekološkem oddelku deželne bolnice v Ljubljani. Podla laž pa je, kar govori g. Jožefa Stepič in drugi o podpisani. Vsak vidi v svojem bližnjem le samega sebe in vsak o drugem govori vedno le to, kakršen je sam. Pozivljava pa, da klevete, ki jih govori g. Jožefa Stepič, dokaže potom tega časopisa, tekem 8 dni, ako ne, je navadna in podla lažnjivka in opravljivka. Nadalje izjavljava, da bodeva postopala sodnijsko proti vsakemu, ki bo tako nesramen, da bo še nadalje klevetal zoper najino čast.

Marija in Franc Doviak.

Tedenske novice.

V Bulgariji so kontrarevolucionarni fašisti, ki bi radi zopet ustavili korbursko absolutno monarhijo, napravili preobrač. Ker so oficirji fašisti, se jim je z vojaštvom posrečilo zasesti vse državne urade in aretirati člane vlade. Samo predsednik Stambolinski je pravočasno zbežal in on sedaj organizira svoje kmete, da prežene prevratno vlad. Vrše se hudi boji med vojaštvom in kmečkimi organizacijami.

Ta slučaj nam dokazuje, da v državi ne vlada parlament ali kaka druga institucija, ampak da ima moč tisti, katerega podpirajo oficirji. Vojaki, ki so v ogromni večini kmetje in delavci, pa morajo izvrševati to, kar želijo oficirji, čeprav ti oficirji delajo očitno proti volji ljudstva in na škodo kmetov in delavcev. Zato se oficirjev boji tudi naša vlada in v projektu zakona o ustroju vojske se predvideva za oficirje velikanske plače: 300.000 kron itd., med tem ko se uradnikom in železničarjem, ki nimajo pušk, ne prizna niti toliko, da bi bili obvarovani pred lakoto.

Zanimivo je, da so bulgarski socialni demokratje, ki se pri nas vedno izjavljajo proti vsaki delavski revoluciji, vstopili v to kontrarevolucionarno fašistično vlad. Bulgarski član nove hamburške internacionale je postal minister in hamburška internacionala ministrov je bogatejša za enega ministra.

Nemški proletarijat se nahaja v najhujšem boju. Na eni strani se mora boriti proti neznosni draginji, na drugi pa proti svoji vladi, ki hoče priznati reparacije, katere naj plača samo delavstvo. Nemška buržuazija hoče sporazum s francosko buržuazijo, nemško delavstvo pa s francoskim delavstvom. Vrše se velikanski štrajki, v katerih sodeluje na deset in desettisoče proletarcev. Vodsvo tega obrambnega boja ima komunistična stranka, socialpatrijolje pa paktirajo s kapitalisti.

Na španskem so ubili nekega kardinala, ki je nastopal proti verski širnosli in hotel vpeljati novo inkvizicijo.

Pri nas pa se pridno pripravljajo na vojno, Pašič, Radić in Korošec se še vedno pripravajo za korila, delavstvo in uradništvo pa vsak dan bolj strada in se grabi za lase, da je postavilo na državno krmilo ljudi, ki so imeli samo lepe obljube, sedaj pa so pozabili na vse in puščajo delavstvo v nemar.

=====

Razno.

PROFIT TRBOVELJSKIH MAGNATOV. 1 delnica Trboveljske premogokopne družbe, ki jo da družba svojim akcionarjem za 26 Din in nekaj par je vredna na borzi čez 100 Din. Tako družba deli denar med svoje delničarje, ki so ga ji prigarali bedno plačani rudarji.

DELAJSKO GIBANJE V ZAGREBU. Delavstvo v paromlinu je zahtevalo 25odstotno povišanje. Izgleda, da pride do stavke. — V parni žagi Šutej so vložili delavci zahteve po 75 odstotnem povišanju plač, v tovarni za parket 25 odstotno, v pivovarni tudi 25 odst. Gibanje dimnikarjev za 50 odst. povišanje še ni končano kakor tudi ne mestnih delavcev, ki zahtevajo 40 odstot. povišanja. Delavcem se je ponudilo 15 odstot., kar je delavstvo odklonilo. — Mezdno gibanje v Zagrebu je torej zelo živahno.

ŠTRAJK RUDARJEV V HRVATSKEM ZAGORJU. Stavka zagorskih rudarjev se je končala s povišanjem 20 odstot. dosedanjih plač. Delavstvo premogokopa Ivanec pa stavka še dalje; stavko ki jo je dosedaj vodil Opči Radnički Savez, je prevzel v svoje roke Hrvatski Radnički Savez.

Širjenje stavkovnega gibanja v celi Nemčiji.

Komaj je ponehal štrajk porurskega proletarijata z zmago delavstva, je izbruhnil štrajk tekstilnih delavcev v Gornji Šleziji, katerim so se pridružili delavci v električnih obratih. Nadalje je stopilo v štrajk delavstvo Hagenskega okraja in Vegesacka. V Berlinu je štrajk na vidiku. V Frankfurtu, Leipzigu, Dresdenu, Beuthenu, Hindenburgu in drugih krajih so se vršile velike demonstracije delavskih množic, pri katerih je prišlo tudi do krvavih spopadov s policijo. Razpoloženje obvlada komunistična stranka Nemčije (= KPD Deutschlands), ki se naslanja proti social-patriotom in strokovni birokraciji na gibanje obratnih svetov.

Razveseljeno dejstvo za naraščanje moči revolucionarnega proletarijata Nemčije je tudi to, da se fašistovske »Hakenkreuzerske« bande ne upajo nastopiti proti delavstvu, ki vedno bolj utrjuje svoje obrambne organizacije.

Objave.

Po sklepu seje ZNSO z dne 24. maja 1923 se vrši v nedeljo 24. junija 1923 ob 9. uri dopolne

SEJA ŠIRŠEGA ODBORA ZNSO

v Delavskemu domu v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo tajništva.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo posameznih organizacij.
4. Poročilo o položaju.
5. Strokovna Borba.
6. Ujedinjenje strok. organizacij.
7. Razno.

Vse organizacije se pozivajo, da pripravijo za širšo sejo potrebna poročila o delu v preteklem polletju.

SEZNAM SODRUGOV, KI SO DAROVALI ZA RUDARSKI DOM V TRBOVLJAH.

Nabiralna pola št. 10, nabiral sodr. Skrl Jože na Tereziji: Lukež Jože 40 K, Kranjc Anton 8 K, Deželak Florijan 10 K, Sumi Ivan 4 K, Lubi Alojz 4 K, Konajžaj Jože 4 K, Klopčič Jera ??? Pobiljšaj Jakob 4 K, Loščar Antonija 8 K, Planinc Jože 10 K, Pogan Ivan 12 K, Resnik Franc 4 K, Ogrizek Franc 8 K, Savinšek Ivan 4 K, Verčnik Franc 8 K, Podkrajšek Ignac 4 K, Brgles Franc 8 K, Kostajnskec Anton 10 K, Pušnik Jože 1. 40 K, Pušnik Jože 2. 20 K, Pušnik Fani 20 K, Artnak Jože 4 K, Grajšelj Jože 4 K, Naraglav Terezija 6 K, Naraglav Stanislav 6 K, Mrzel Jože 20 K, Mrzel Ignac 40 K, Možgan Ana 7 K, Vresk Martin 6 K, Pušnik Anton 4 K, Zupančič Miha 4 K, Jerman Franc 4 K, Gosak Franc 4 K, Drnovšek Franc 12 K, Hočvar Ivan 4 K, Koncila Franc 8 K, Zupančič Miha 10 K, Kuhar Kristina 8 K, Klenovšek Blaž 8 K, Barovič Jože 4 K, Sorlah Jurij 4 K, Zelenšek Ivan 10 K, Zelenšek Jože 20 K, Čoš Franc 6 K, Zibert Franc 8 K, Jelen Alojz 20 K, Zajc Franc 20 K, Obržan Rudl 9 K, Flis Karl 4 K, Simončič Franc 10 K, Čretnik Alojz 10 K, Nabiralna pola št. 11, pobiral s. Leopold Koritnik na Opekarni: Žužek 4 K, Koritnik 12 K, Zupančič 4 K, Čestnik 10 K, Brinar 4 K, Drogenik 4 K, Cizelj 4 K, Cizelj 6 K, Skorjanc 3 K, Potrata 4 K, Capuder 4 K, Klančičar 10 K, Leben 4 K, Merhar 2 K, Klančičar 4 K, Mastnak 8 K, Pečnik 1 K, Lobah 4 K, Piki 2 K, Čehovin 2 K, Sadušek 4 K, Slanko 4 K, Spereh 4 K, Linšarič 2 K, Zibre 2 K, Krajnc 2 K, Zorko 2 K, Vinčel 4 K, Taušek 4 K, Frece 4 K, Plahuč 4 K, Sterniša 4 K, Plahuč 4 K, Lužner 8 K, Jug 8 K, Langer Franc 18 K, Žuželj Franc 7 K, Furlan 18 K, Strašek 2 K, Zorko 4 K, Perbil Ignac 4 K. — Nabiralna pola št. 12, pobiral s. Babič Martin na Polaj: Sušnik Primož 20 K, Sušnik Anton 20 K, Nabiralna pola št. 13, pobiral s. Jerele Franc na Polaj: Valjavec 8 K, Janežič Marija 40 K, Janežič Alojz 40 K, Dolinšek Franc 20 K, Hauptman Il. 40 K, Hauptman I. 40 K, Kopač Andrej 20 K, Pistofnik 4 K, Pfajfar 18 K, Brgles 40 K, Skočir Ivan 40 K, Okorn 10 K, Mrak 14 K, Zakošek 8 K, Kalšek 20 K, Duša I. 4 K, Duša II. 2 K, Korošic 20 K, Renko Rezi 40 K, Kollan 40 K, Pušnik 40 K, Hrovat Anton 30 K, Kovač 8 K, Lukač Franc 20 K, Osolnik 4 K, Oblak 20 K, Lukač Jože 14 K, Perme 4 K, Skubic Ivan 40 K, Jamšek Matevž 8 K, Kralj Matevž 6 K, Volovšek 4 K, Cepin 20 K, Sterniša 20 K, Urh Karol 20 K, Jerele Franc 20 K. — Nabiralne pole št. 6, 14 in 17 so ostale prazne.

PROSTOVOLJNE URE DELA ZA RUDARSKI DOM.

Žrtvovali so sledeči sodruzi: Brinar Karl 8 ur, Bastič Franc 12 ur, Kopač Andrej 8 ur, Suntajs Franc 16 ur, Forte Andrej 24 ur, Višek Franc 4 ure, Videgar 4 ure, Zagar Ferdo 4 ure, Liper 4 ure, Gorjanc Ivan 7 in pol ure, Ramšak Ivan 4 ure, Doberšek Jakob 4 ure, Čestnik Mihael 4 ure, Pečnik 4 ure, Ule Franc 4 ure, Pavelšek Ferdo 4 ure, Skrl Jože 4 ure, Strah Albin 8 ur, Petek Anton 3 ure, Hauptman Ivan, I. 8 ur, Zeler Ivan 4 ure, Muren Andrej 5 ur, Grabner Vinko 12 ur, Razpotnik Franc 4 ure, Škoda Slavko 3 ure, Lesjak Stefan 5 ur, Juršič Lovro 2 uri, Aškerc Matevž 2 uri, Hauptman Ivan II. 8 ur, Vodopivec Jakob 16 ur, Stepančič Jože 3 ure.

Sodruzi rudarji! Posnemajte razredno zavedne sodruge v požrtvovalnosti, da nam bo enkrat mogoče postaviti »Rudarski dom«, kateri bo v rokah proletarijata. Če bomo delali samo s tujim akcionarjem denarjem, pa ne bo »Dom« delavstva, temveč »Dom« akcionarjev. Tako se je zgodilo z zadrugo »Delavski dom« v Trbovljah. Zatorej vas opozarjamo, sodruzi in sodružice, da že v začetku našega gospodarskega dela postanete člani te delavske zadruge, da s svojim požrtvovalnim delom in prostovoljnimi prispevki podpirate to delavsko stavbo ali pa si s svojim delom pri zadrugi zaslužite delež in s tem postanete akcionar te stavbe, ker samo na ta način bo to proletarsko podjetje, v kateri bo gospodar trboveljski proletarijat.

Načelnik zadruge »Rudarski dom«: Forte Andrej.

=====

Lastnik: Zveza neodvisnih strokovnih organizacij za Slovenijo. Odgovorni urednik: Ivan Bajnok. Tisk fiskarne »Merkur« v Ljubljani.

Železničarji čujte! — Obleka na »vidiku«.

Kakor se doznava iz zanesljivega vira, dobimo obleko in škornje že »prihodnji« teden!

Plaćaj takoj članarino svoji strokovni organizaciji!